

rotterdamse raad voor kunst en cultuur

INSPREEKTEKST RRKC t.b.v. commissie sociaal Gemeenteraad Rotterdam d.d. 29 juni 2022

Geachte voorzitter,

Dank dat ik hier mij tot u mag richten. Het is in principe niet gebruikelijk dat ik u spreek, als voorzitter van de RRKC, dat immers een adviesorgaan is van het college, niet van de raad. Maar door het besluit van de college om per 1 januari 2023 de RRKC en RKS op te heffen ben ik genoodzaakt dit principe te verlaten en me toch tot u, als hoogst orgaan, 'de gemeenteraad', te richten.

Ik spreek namens de negen raadsleden, onze kleine groep medewerkers (4 vaste en 2 tijdelijke krachten) en de 135 vrijwillige commissieleden, uit Rotterdam en zelfs erbuiten, die de afgelopen jaren zich op basis van deskundigheid met hart en ziel hebben ingezet voor Rotterdam en de kunst en cultuursector. Voor de duidelijkheid: de RKS, de Rotterdamse Kunststichting, is de stichting waar de medewerkers in dienst zijn, die de ondersteuning bieden aan de RRKC. Ik ben voorzitter van zowel RKS als RRKC, en spreek vandaag vooral in die laatste functie.

De RRKC is een adviesorgaan, in 2005 ingesteld door het gemeentebestuur, in het belang van een gezonde kunst- en cultuursector. Het is bekend dat de positie van adviesorganen zoals de RRKC een kwetsbare is. Ons wordt gevraagd om in het kader van het algemeen belang en vanuit inhoud en deskundigheid, een onafhankelijk en kritisch advies te geven. Kritisch over de culturele instellingen, en waar nodig, ook kritisch over het gemeentebeleid. Dit is kwetsbaar, omdat leden van de raad en de commissies zich uitlaten over hun collega culturele instellingen en over de gemeente. Het is kwetsbaar, omdat het slechts advies is, en het aan de gemeente en de instellingen is om er wat mee te doen.

Als het gemeentebestuur ervoor kiest om een dergelijk adviesorgaan in te stellen, dan dient het die kwetsbaarheid in ogenschouw te nemen. Het verplicht tot het bieden van een veilige werkomgeving. Veilig voor hen die de adviezen geven en ook voor hen waarover geadviseerd wordt, zonder dat dit leidt tot represailles, rancune of verdachtmaking. Onafhankelijk advies biedt iedereen veiligheid indien het in veiligheid kan worden gegeven.

Voorzitter, die veiligheid verdwijnt door het besluit om de RRKC op te heffen. Niet alleen omdat het zonder RRKC nog volstrekt onduidelijk is of er straks nog sprake is van onafhankelijk advies. Wie gaat er straks oordelen over mijn subsidieverzoek? zullen velen zich afvragen.

Maar ook omdat het blijkbaar zomaar kan, het adviesorgaan opheffen, zonder enige vorm van overleg of deugdelijke onderbouwing. Een instituut dat vanaf 1946 belangrijk is geweest voor kunst en cultuur in de stad, opgeheven met één brief ter informatie aan uw raad. Wat denkt u dat dit doet met het gevoel van veiligheid onder culturele instellingen?

(...)

Onze kritiek op de onderbouwing van het besluit vindt u in onze schriftelijke reactie aan het college. Ik wil er kort op wijzen dat de kern van wat we doen, het geven van adviezen, geen onderdeel is geweest van onderzoek. Wij beschouwen dat als een ernstig gebrek. Bij de stukken vindt u daarom onze eigen effectmeting naar 5 van de 10 adviezen die wij uitbrachten tussen 2017 en 2020. Zo kunt u zelf controleren hoe het college heeft gereageerd op de adviezen van de RRKC. Wij zien hierin geen grond voor dit ingrijpende besluit.

Voorzitter, had dit echt niet anders gekund?? Was dit de enige manier waarop dit proces moest gaan?? Gaan we echt zo om met vrijwilligers uit de stad en van ver daarbuiten, die zich voor Rotterdam willen inzetten? Maakt dit deel uit van de nieuwe bestuursstijl die nodig is om het vertrouwen van burgers in de politiek terug te winnen? Wij menen van niet, en zijn de enigen niet, zo blijkt uit de vele burgerbrieven die u heeft ontvangen, van zeer betrokken en ter zake kundige mensen en organisaties. Ik heb ze hier nogmaals uitgeprint voor u meegenomen.

(...)

rotterdamse raad voor kunst en cultuur

Dit besluit is een slecht besluit dat door het vorige college op een slechte manier is genomen. Maar het is nog niet te laat. Er is een nieuwe gemeenteraad, een nieuw college, en zelfs de RRKC is grotendeels nieuw. Net voor mijn komst in december zijn er twee nieuwe raadsleden benoemd door de wethouder, we hebben de werving voor twee nieuwe leden moeten stoppen. Van de overige zeven leden zijn er zes in hun eerste termijn. Wij voelen ons net zo nieuw als u.

Ik zou zeggen: een uitstekend moment om een nieuwe start te maken.

Voorzitter we vragen niet veel, we vragen niet iets wat onmogelijk is, we vragen om een eerlijke en transparante beoordeling, kortom om een eerlijk proces. Concreet stel ik voor dat het gemeentebestuur (college en gemeenteraad), de RRKC en de sector een commissie van wijze mannen en vrouwen aanwijst. Laten we zeggen de commissie van drie gezaghebbende personen, die als opdracht krijgt naar het gehele stelsel te kijken. Met het gehele stelsel bedoel ik naast de RRKC ook de wethouder en afdeling Kunst en Cultuur en de sector. Laat ze onderzoeken welke problemen er zijn en hoe we die gaan oplossen.

Voorzitter, ik begon met het zeggen dat het in principe niet aan de RRKC is om uw raad toe te spreken. Uw raad heeft echter per motie het college gevraagd te onderzoeken of een directe relatie tussen uw raad en de RRKC mogelijk is. De wethouder beweert nu die motie te hebben afgedaan door ons op te heffen. Dat kunt u in alle redelijkheid niet als een antwoord op uw motie beschouwen. Wij staan open voor een direct gesprek met u, en zouden die rol graag oppakken.

Voorzitter ik bedank u en de raadsleden.

J.C. Gonçalves
voorzitter